

Bijlage bij de toelichtende nota/tekst zoals gepubliceerd in het Benelux-Publicatieblad

Gemeenschappelijke Memorie van Toelichting bij het Protocol tot wijziging van de Benelux-Overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming

De op 10 juni 1970 te Brussel ondertekende Benelux-Overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming, zoals gewijzigd bij Protocol van 20 juni 1977 (hierna: de Overeenkomst), beoogt de afschaffing van controles en formaliteiten aan de binnengrenzen van de Benelux en de harmonisatie van de wettelijke bepalingen op het gebied van de jacht en de vogelbescherming in de drie landen.

Het Benelux-Gerechtshof stelt zich in zijn arrest van 25 juni 2008 in de zaak A 2007/1 op het standpunt dat het begrip jacht in de zin van de Overeenkomst elke handeling omvat waarbij een in artikel 1 van deze Overeenkomst bedoelde wildsoort wordt gedood of gevangen, ongeacht of deze handeling plaatsvindt in het kader van de gebruikelijke uitoefening van de jacht, dan wel in het kader van een bestrijding die specifiek gericht is op het voorkomen van belangrijke schade aan gewassen, vee en bossen, dan wel op het veiligstellen van het belang van de bescherming van de flora en fauna, de volksgezondheid, de openbare veiligheid of de veiligheid van het luchtverkeer. Evenzo oordeelt het Benelux-Gerechtshof in zijn arrest van 22 maart 2013 in de zaak A 2011/2 dat het begrip jacht in artikel 4, tweede lid, van de Overeenkomst ook de bestrijding omvat van een in de categorie overig wild gerangschikte wildsoort met het oog op de bestrijding van schade, maar wijst het er tevens op dat voor de periode vanaf 24 april 2012 het toepassingsgebied van beschikking M (96) 8 van het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie van 2 oktober 1996 met betrekking tot de jacht en de vogelbescherming beperkt is tot de eigenlijke uitoefening van de jacht en zich niet uitstrekt tot de bestrijding ter voorkoming of ter bestrijding van belangrijke schade aan gewassen, veeteelt en bossen, dan wel in het belang van de flora, de fauna, de volksgezondheid, de openbare veiligheid of de veiligheid van het luchtverkeer.

De Benelux-partners kennen echter ook gevallen waarin zij de overpopulatie van bepaalde wildsoorten moeten tegengaan omdat die economische en/of gezondheidsgerelateerde schade berokkenen aan landbouw en bossen of problemen veroorzaken voor de verkeersveiligheid en in de nabijheid van luchthavens. Het doden van de dieren is in dit geval niet ingegeven vanuit het kunnen gebruiken van het jachtrecht maar vanuit de noodzaak om de populaties getalsmatig terug te brengen. De eisen gesteld in artikel 3 (minimumoppervlakte van jachtterreinen) en artikel 4 (periode van de dag waarin de dieren mogen worden bejaagd, toegestane middelen, verplicht afschotplan) van de Overeenkomst zijn hierbij niet relevant en kunnen het nagestreefde doel doorkruisen.

Opmerking verdient voorts dat de lidstaten op grond van artikel 16 van Richtlijn 92/43/EEG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB L 206 van 22.1.1992, p. 7) en artikel 9 van Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PB L 20 van 26.1.2010, p. 7) om soortgelijke redenen mogen afwijken van de in die richtlijnen genoemde verboden, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

De Overeenkomstsluitende Partijen hebben dan ook besloten de Overeenkomst middels dit Protocol te wijzigen, teneinde de reikwijdte van de Overeenkomst duidelijk te beperken tot de eigenlijke uitoefening van de jacht. Zodoende kan bestrijding, indien deze nodig is, plaatsvinden in ruimere omstandigheden naar tijd en plaats dan wat geldt in het geval van de uitoefening van de jacht en kan dit gebeuren met passender middelen dan die welke voor de jacht zijn toegestaan. De Overeenkomstsluitende Partijen zijn immers van mening dat het steeds de gezamenlijke bedoeling van de Benelux-partners is geweest dat iedere Regering de nodige maatregelen kan blijven nemen met het oog op de uitoefening van bestrijding van al dan niet in de zin van de Overeenkomst als wild gerangschikte dieren, met name waar deze gericht is op het bestrijden van bepaalde door deze dieren veroorzaakte schade. Daarbij kan gedacht worden aan schade aan andere dier- en plantensoorten door een zeer grote populatie, maar ook het voorkomen van schade aan en belangrijke overlast bij voertuigen, industrieterreinen, sportvelden of begraafplaatsen. Ook andere gronden kunnen de bestrijding van al dan niet in die zin van de Overeenkomst als wild gerangschikte dieren noodzaken, zoals het veiligstellen van de volksgezondheid en openbare veiligheid, het voorkomen van onnodig lijden van dieren, alsmede de veiligheid van het luchtverkeer, die door deze dieren in gevaar kunnen worden gebracht.

Gelet op de behoeften die er in de praktijk bij de Regeringen op het gebied van bestrijding bestaan, dient hun bevoegdheid dienaangaande te worden veiliggesteld (artikel 1 van dit Protocol), zonder dat op ad-hoc basis hoeft te worden gebruikgemaakt van eventuele afwijkingen op grond van artikel 13 van de Overeenkomst (zonder daarom over te gaan tot schrapping van dit artikel, dat een ruimere strekking heeft en niet alleen ziet op de bepalingen in de Overeenkomst die betrekking hebben op de jacht).

Beschikking M (2012) 3 van het Benelux Comité van Ministers tot wijziging van het toepassingsgebied van de beschikkingen M (96) 8 en M (83) 17 met betrekking tot geweren en munitie en andere middelen die voor de jacht op de onderscheiden wildsoorten zijn toegestaan, alsook beschikking M (2014) 3 van het Benelux Comité van Ministers tot instemming met de toepassing van artikel 13, lid 1, van de Overeenkomst, zullen gezien de toenmalige beweegredenen van het Benelux Comité van Ministers tot vaststelling ervan, achterhaald zijn ingevolge de uitsluiting van de uitoefening van bestrijding van het toepassingsgebied van de Overeenkomst conform het onderhavige Protocol. Parallel met de opstelling van het onderhavige Protocol, besluit het Benelux Comité van Ministers bijgevolg om deze twee beschikkingen op te heffen en dit met ingang van de datum van inwerkingtreding van het onderhavige Protocol (zie beschikking M (2015) 9 van het Benelux Comité van Ministers).

Voorts wordt de Overeenkomst gewijzigd om recht te doen aan de federale structuur van het Koninkrijk België en het feit dat de Overeenkomst betrekking heeft op aangelegenheden die thans tot de bevoegdheid van de Gewesten behoren (artikel 2 van dit Protocol). De Overeenkomst wordt eveneens gewijzigd om recht te doen aan het feit dat het Verdrag van 17 juni 2008 tot herziening van het op 3 februari 1958 gesloten Verdrag tot instelling van de Benelux Economische Unie het op 3 februari 1958 gesloten Verdrag tot instelling van de Benelux Economische Unie heeft herzien en de titel ervan heeft gewijzigd in "Verdrag tot instelling van de Benelux Unie".